
ΒΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ

1. Καθορίζεται εθνικός δεσμευτικός στόχος 20% για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην κάλυψη της τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2020 (αντί του 18% που προβλέπει η Οδηγία 28/2009). Καθορίζεται αντίστοιχος εθνικός στόχος 40%, κατ' ελάχιστον, για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην κάλυψη της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας το 2020 [Άρθρο 1].
2. Καθορίζεται ότι η προστασία του κλίματος μέσω της προώθησης της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα ύψιστης σημασίας για τη χώρα, η οποία λαμβάνεται καθοριστικά υπ' όψη σε περιπτώσεις στάθμισης με άλλες περιβαλλοντικές ή κοινωνικές παραμέτρους [Άρθρο 1].
3. Απλοποιείται/ορθολογικοποιείται η διαδικασία έκδοσης της άδειας παραγωγής έργου ΑΠΕ, η οποία επανακτά τον προ του Ν. 3468/06 χαρακτήρα της, ως μια πρώτη εκτελεστή άδεια σκοπιμότητας του έργου. Η άδεια παραγωγής αφορά πλέον την τεχνικοοικονομική επάρκεια του συγκεκριμένου έργου ΑΠΕ και αποσυνδέεται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η οποία ακολουθεί σε επόμενο στάδιο. Η άδεια παραγωγής εκδίδεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), και όχι από το Υπουργείο (πρώην) Ανάπτυξης, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα το δραστικό περιορισμό της διάρκειας της σχετικής αδειοδοτικής διαδικασίας, σε δύο (2) μόνο μήνες. Εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ή άλλης διαπιστωτικής απόφασης εγκαταστάσεις ΑΠΕ που χαρακτηρίζονται από την κείμενη νομοθεσία ως μη οχλούσες ή χαμηλής όχλησης δραστηριότητες επιταχύνοντας έτσι χιλιάδες μικρομεσαίες επενδύσεις [Άρθρο 2].
4. Συγχωνεύονται, σε μία ενιαία διαδικασία, οι διαδικασίες Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ), όπως δηλ. γίνεται σε όλα τα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά κράτη. Μετά την έκδοση της άδειας παραγωγής έργου ΑΠΕ, ο φάκελος και η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο στην Αρχή που είναι αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση. Η Αρχή αυτή προχωρά αμελητί στη διενέργεια Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (ΠΕΑ). Οι κατά νόμο προβλεπόμενες γνωμοδοτήσεις στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ, περιορίζονται αποκλειστικά στα θέματα αρμοδιότητας κάθε γνωμοδοτούντος φορέα και στην τήρηση των όρων και προϋποθέσεων χωροθέτησης που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, όπως ισχύει κατά περίπτωση. Οι τασσόμενες κατά τις κείμενες διατάξεις προθεσμίες για την υποβολή των

γνωμοδοτήσεων ορίζονται στο σύνολο τους ως αποκλειστικές. Η χορήγηση της άδειας παραγωγής, όταν απαιτείται, είναι προϋπόθεση για την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο αίτησης προς τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης. Η τελική και δεσμευτική για το Διαχειριστή χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης γίνεται μετά την έκδοση της απόφασης ΕΠΟ. Μετά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης και την έκδοση της αντίστοιχης ΕΠΟ, ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα: α) να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, β) να υποβάλει αίτηση για την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης και της Σύμβασης Πώλησης (οι οποίες μπορούν να υπογράφονται πριν αλλά ενεργοποιούνται μετά τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης), γ) να υποβάλει αίτηση για την έκδοση των αδειών, πρωτοκόλλων ή λοιπών εγκρίσεων που απαιτούνται από τη δασική και πολεοδομική νομοθεσία, οι οποίες εκδίδονται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης. Φωτοβολταϊκά συστήματα και μικρές ανεμογεννήτριες που εγκαθίστανται σε κτίρια ή εντός οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων, καθώς και σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται σε γήπεδα και οι οποίοι χαρακτηρίζονται από την κείμενη νομοθεσία ως μη οχλούσες δραστηριότητες (με την εξαίρεση των υδροηλεκτρικών σταθμών), εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, αφού εξ ορισμού δεν τίθεται θέμα περιβαλλοντικής επιβάρυνσης. Κατ' αυτό τον τρόπο επιταχύνεται η υλοποίηση χιλιάδων μικρομεσαίων έργων που σήμερα λιμνάζουν [Άρθρο 3].

5. Η έγκριση επέμβασης αποσυνδέεται από την ΕΠΟ και συνιστά και πάλι αυτοτελή διοικητική πράξη, όπως δηλαδή ίσχυε πριν το Ν. 3468/06. Βαίνει παράλληλα με τη διαδικασία έκδοσης ΕΠΟ, αλλά αρχίζει και τελειώνει σε επίπεδο Περιφέρειας, ανεξαρτήτως της κατηγορίας του έργου.
6. Ορθολογικοποιείται και εξειδικεύεται περαιτέρω η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς ΑΠΕ, στη βάση : α) της διατήρησης των τιμολογίων/τιμών του Ν. 3468/06 για τις εμπορικές εφαρμογές ΑΠΕ (αιολικά, μικρά υδροηλεκτρικά, φωτοβολταϊκά, γεωθερμία, βιοαέρια), και β) της στήριξης, μέσω αυξημένων τιμών, των διεσπαρμένων εφαρμογών ΑΠΕ μικρής κλίμακας (50-500 kW, ανάλογα με τη συγκεκριμένη τεχνολογία ΑΠΕ), καθώς και ορισμένων αναδυόμενων τεχνολογιών αυξημένου ειδικού βάρους για την εθνική οικονομία (υπεράκτια αιολικά πάρκα και πάρκα σε βραχονησίδες, σταθμοί βιομάζας από αγροτικά, δασικά και άλλα υπολείμματα, κ.λπ.) [Άρθρο 5].
7. Αποδίδεται σημαντικό μέρος του τέλους παραγωγού ΑΠΕ υπέρ των ΟΤΑ απ' ευθείας στους οικιακούς καταναλωτές του δημοτικού ή κοινοτικού διαμερίσματος του ΟΤΑ, στο οποίο εγκαθίσταται το έργο ΑΠΕ, μέσω των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος (δηλ. πίστωση στη ΔΕΗ ενός συγκεκριμένου ποσοστού των εσόδων από το ειδικό τέλος και, στη συνέχεια, πίστωση από τη ΔΕΗ των εσόδων αυτών στους

λογαριασμούς των οικιακών καταναλωτών της περιοχής). Ένα άλλο μέρος του τέλους αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο για δράσεις παρακολούθησης και αποκατάστασης πιθανών επιπτώσεων. Το υπόλοιπο ποσοστό των εσόδων από το τέλος αποδίδεται στον αντίστοιχο ΟΤΑ, για την εκ του νόμου καθοριζόμενη χρησιμοποίησή τους.

8. Τροποποιείται, βελτιώνεται και συμπληρώνεται το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο των ΑΠΕ (ΚΥΑ 49828/2008), καθώς και το συναφές με αυτό νομικό πλαίσιο, με βασικό στόχο την αποσαφήνιση κρίσιμων ρυθμίσεών του και την παροχή της δυνατότητας άμεσης και αποτελεσματικής εφαρμογής του, έτσι ώστε να συμβάλλει ουσιαστικά στην απεμπλοκή μεγάλου αριθμού εν εξελίξει έργων ΑΠΕ, που βρίσκονται σήμερα σε αδειοδοτική τελμάτωση. Τέσσερα (4) είναι τα κύρια σημεία νομοθετικής παρέμβασης [Άρθρο 9] :

- Ο επανακαθορισμός των «περιοχών αποκλεισμού και ζωνών ασυμβατότητας» (Άρθρο 6 της ΚΥΑ 49828), στη βάση της αρχής ότι οι ΑΠΕ, ως περιβαλλοντικά φιλικές μορφές ενέργειας, επιτρέπεται να χωροθετούνται κατ' αρχήν παντού, **εκτός** από τις περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης, τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, τις οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α, καθώς και τους υγροτόπους διεθνούς προστασίας (Ραμσάρ).
- Ειδικά, η νομοθετική ρύθμιση ότι η εγκατάσταση έργων ΑΠΕ επιτρέπεται σε γαίες υψηλής παραγωγικότητας, καθώς και σε εκτός σχεδίου περιοχές όπου δεν υπάρχει ρητή απαγόρευση χωροθέτησής τους με βάση το υφιστάμενο καθεστώς.
- Η πρόβλεψη ότι, σε περιπτώσεις ήδη θεσμοθετημένων Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ρυθμιστικών σχεδίων, γενικών πολεοδομικών σχεδίων, ή άλλων σχεδίων χρήσεων γης, το περιεχόμενο των οποίων δεν καλύπτει επαρκώς ή έρχεται σε αντίθεση με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ, και μέχρι την εναρμόνισή τους προς τις κατευθύνσεις αυτές, η χωροθέτηση των έργων ΑΠΕ γίνεται με άμεση και αποκλειστική εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ.
- Η συμπλήρωση/εξειδίκευση, όσον αφορά τις ΑΠΕ, του αρχαιολογικού νόμου 3028/2002. Έτσι, στο Άρθρο 10 του νόμου αυτού προστίθεται διάταξη που προβλέπει τον καθορισμό αντικειμενικών κριτηρίων, διαδικασιών ελέγχου και άλλων λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την έγκριση εγκατάστασης έργων ΑΠΕ. Ο καθορισμός αυτός γίνεται με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και ισχύει από το χρόνο έγκρισής του.

9. Βελτιώνεται ο Ν.3661/2008 που αφορά στην ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων. Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ενσωματώνουν τις αντίστοιχες της νέας κοινοτικής οδηγίας οι οποίες προβλέπουν ότι, μέσα στην ερχόμενη δεκαετία, όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να παράγουν επί τόπου το ισοδύναμο της ενέργειας που καταναλώνουν. Προκειμένου να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει σταδιακά οι διάφορες χρήσεις (π.χ. θερμικές χρήσεις για ζεστό νερό χρήσης ή θέρμανση χώρων) να καλύπτονται από ΑΠΕ. Παράλληλα, γίνεται υποχρεωτική η εγκατάσταση ηλιοθερμικών συστημάτων ή άλλων ΑΠΕ για θέρμανση νερού σε όλα τα νέα κτίρια, μεταφέροντας τη θετική εμπειρία άλλων χωρών ("μοντέλο Βαρκελώνης") [Άρθρο 10].
10. Συνίσταται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Αυτοτελής Ειδική Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδύσεων ΑΠΕ, στα πρότυπα «φορέα μιας στάσης (one-stop shop)», στην οποία εντάσσεται το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών της Δ/νσης Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Αποστολή της Υπηρεσίας αυτής, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και υπάγεται απ' ευθείας στον Υπουργό Π.Ε.Κ.Α., είναι η παροχή πληροφοριών και η συντονισμένη διεκπεραίωση των αιτημάτων επενδυτών, οι οποίοι ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν επενδύσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ [Άρθρο 11].

Η ολοκληρωμένη νομοθετική παρέμβαση, η οποία περιγράφηκε στα προηγούμενα, στοχεύει πρωτίστως στην αναδιάρθρωση και ορθολογικοποίηση της -τελείως ανορθολογικής και αδιέξοδης μέχρι σήμερα- αδειοδοτικής διαδικασίας των έργων ΑΠΕ, έτσι ώστε : α) να μειωθεί δραστικά ο συνολικός χρόνος αδειοδότησής τους, από 3-5 χρόνια που είναι σήμερα, σε λιγότερο από 8-10 μήνες συνολικά, β) να τηρούνται αυστηρά οι τιθέμενες από το νόμο προθεσμίες γνωμοδότησης/αδειοδότησης, γ) να καθορίζεται επακριβώς το περιεχόμενο κάθε γνωμοδότησης, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια, η ισότιμη μεταχείριση και η αποτελεσματικότητα της όλης αδειοδοτικής διαδικασίας, και δ) να υπάρχει παράλληλη, κατά το δυνατόν, ροή των επί μέρους σταδίων της αδειοδοτικής διαδικασίας, που μέχρι σήμερα εκτελούνται σειριακά (παράβαλε Διαγράμματα 1 και 2, της υφιστάμενης και της θεσπιζόμενης αδειοδοτικής διαδικασίας, αντίστοιχα).

Η επερχόμενη με το παρόν νομοθέτημα τεράστια εξοικονόμηση χρόνου στην αδειοδοτική διαδικασία των έργων ΑΠΕ, κατά στάδιο και συνολικά, τεκμηριώνεται αναλυτικά στον επισυναπτόμενο Πίνακα.

Προτεινόμενη τροποποίηση αδειοδοτικής διαδικασίας	Εκτίμηση για την εξοικονόμηση χρόνου στη αδειοδοτική διαδικασία
1. Έκδοση άδειας παραγωγής από Ρ.Α.Ε.	8 μήνες
2. Κατάργηση ΠΠΕΑ και εξέταση των σχετικών ζητημάτων στα πλαίσια της ΕΠΟ	12 μήνες
3. Παράλληλες οι διαδικασίες ΕΠΟ και Προσφοράς Σύνδεσης μετά την άδεια παραγωγής	7 μήνες
4. Ανεξάρτητες οι διαδικασίες ΕΠΟ και Έγκρισης Επέμβασης	3 μήνες
5. Παράλληλες οι διαδικασίες άδειας εγκατάστασης, συμβάσεων σύνδεσης και πώλησης, οικοδομικής άδειας, πρωτοκόλλου εγκατάστασης κλπ., μετά την ενεργοποίηση της Προσφοράς Σύνδεσης (δηλ. μετά τη χορήγηση ΕΠΟ)	6 μήνες
6. Ρυθμίσεις για χαρακτηρισμό δασικών εκτάσεων	6 μήνες (κατά περίπτωση)
7. Ρυθμίσεις για τις εξαιρέσεις	10 μήνες (κατά περίπτωση)
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ	36 - 42 μήνες (3 – 3,5 έτη)